
Jozefo Horváth

30 nap alatt eszperantóul

Eszperantó nyelvkönyv türelmetlen embereknek és magántanulóknak

30 nap alatt
eszperantóul

Jozefo Horváth

**30 nap alatt
eszperantóul**

Eszperantó nyelvkönyv

Magyar Eszperantó Szövetség
Budapest, 1979

Ez a mű az 1975-ben meghírdetett MESZ tankönyvpályázatára készült

Szakmailag ellenőrizte Dr. Wacha Balázs főiskolai adjunktus

**Fedélterv és tipográfia Sebestyén László
Rajzolta Endrődi István**

A TŰREL- METLEN- SÉG

A türelmetlenség jó emberi tulajdonság. Ezzel indokolom azt is, hogy az előszót egyszerűen elhagytam. Az előszónak csak olyan szerepe van, mint a levesnek az ebédnél: ha nem fogyasztunk belőle, nem történik semmi, legfeljebb többet kérünk a második fogásból, de jóllakottan kelünk fel az asztaltól.

Előszó tehát nincs.

Egyből a lényegnél kezdjük.

Harminc nap alatt megtanulunk eszperantóul, és kész!

Ez a könyv a siker titka, mely főleg olyan emberek számára készült, akik egyedül tanulnak, és szeretnének nagyon gyorsan eszperantóul tudni. Nagyon lényeges, hogy türelmetlenek legyünk. A könyv a türelmetlenek számára íródott. Ha valaki még dühös is, akkor az plusz pontot jelent.

Ne feledjük azt sem, hogy ez a könyv csak a 14 és 120 év közötti korosztály számára készült, és feltételez bizonyos nyelvi műveltséget (ugyanúgy, mint bármely más hagyományos nyelvkönyv). Különösen előnyös, ha valaki már végigszenvedett néhány klaszikus nyelvkönyvet, és tudja, hogy milyen az általános alany, a tárgyeset és ehhez hasonló diáktérbolyító „készítmények”. Minél többet bajlódtunk a magyar nyelvtannal, most annál jobban fog ízleni, de...

Csak akkor fogunk sikert elérni, ha elfogadjuk és gondosan be-
tartjuk a következő recept pontjait. Ezen pontok ismeretében
**bárki gyorsan megsütheti a peccsenyjét nemcsak eszperantóul,
hanem más nyelven is, ha helyesen alkalmazza a keverési és össze-
állítási tanácsokat.**

A nyelvtanulás arany szabályzata, mely sok ezer ember kudarca árán íródott

1 Ha valaki nyelvet tanul, akkor minden nap kell vele fog-
lalkoznia legalább fél órát. Aki ennél kevesebb időt fordít
rá, az csak az idejét pazarolja. Tudományosan elfo-
gadott tény, hogy ha például 500 órát fordítunk nyelvtanulásra fél
éven keresztül, akkor egy közepesen nehéz nyelvet elsajátíthatunk,
de ha ez az 500 óra 10 évre van elosztva (egy óra hetente), akkor a
kívánt célt sohasem érjük el. Ezért nem tud németül az az ismerő-
sünk sem, aki már harmadik éve jár tanfolyamra, heti egy
alkalommal.

2 Nyelvtelhetség? Minden embernek van, hiszen valameny-
nyien megtanultunk már egy nyelvet, az anyanyelvünket —
a tehetség vagy helyesebben képesség tehát adott. Sokat
segít a tanulásban, ha anyanyelvünket minél jobban ismerjük.
Nem szabad elfelednünk, hogy az akarat a leghatalmasabb erő a
világon, és akaratlan meglévő képességeinket hihetetlen mértékben
továbbfejleszthetjük.

A nyelvtanulásban csak az erős emberek érnek el eredményeket.

3 Fegyelem! Ezen áll vagy bukik a dolog. A tanulást
hétfőn kezdjük, és szombaton nem hagyjuk abba. A vásár-
nap sem kivétel. Harminc napon át megszakítás nélkül kell
tanulni. Ha képesek leszünk erre a kis áldozatra, nem fogunk
csalódní, és tényleg elsajátítjuk az eszperantó nyelvet. Olyan ez,
mint amikor a tevéket hajtják át a sivatagban dúló homokviharon.
Megállni tilos! Aki megáll, azt betemeti a homok. Erre kell gondol-
nunk akkor, amikor olyan zsúfolt volt a napunk, hogy csak este
11 óra után lett szabad időnk. Ha álmosak vagyunk, mossuk meg
szemünket hideg vízzel, és végezzük el az aznapra kirótt feladatot.
Máskor pedig ügyeljünk arra, hogy ne halasszuk ilyen későre
a tanulást.

Vámbéri Ármin szintén **fegyelmének és erős akaratának köszönhet**e, hogy fantasztikus gyorsasággal sajátította el a nyelveket. Vámos Magda így ír erről Resid Efendi című könyvében:

„Te semmirekellő—szónokolt magának felemelt mutatójával— ezen-túl büntetésből annyit tanulsz, hogy belegebedsz! Ami pedig Emíliát illeti, minden nap csak akkor nézhetsz rá lopva, ha már legalább nyolcvan új szót bemagoltál. De inkább százat. Nyolcvan a legeslegkevesebb. Addig egy pillantás sem eshet Emíliára. Még ha tanítod is, akkor is a levegőbe nézel! Érted? !”

A szó elrepül, az írás megmarad. Nem érte be az önfegyelmzés magánprédikációival, hanem a könyveire, a szobája falaira, íróasztalára kartonpapíron tussal kihúzott török szövegeket ragasztott. Törökül írt, hogy senki a házban meg ne értse az intelmeket: **„Lusta állat, dolgozzál!”**, **„Légy férfi!”**, **„Szégyelld magad!”** De mivel nem múlt el nap, hogy a magamagára kirótt 80-100 idegen szót meg ne tanulta és meg ne jegyezte volna...

4 Technikai eszközök. Jó ha van, de ha nincs, az sem baj, mert találékonyssággal sok mindent lehet pótolni. Egy rádió is nagyon hasznos segítség lehet, a **magnetofonnal** pedig csodákat lehet művelni. Alkalmazásukról később lesz szó.

5 Küzdelem az idegen nyelv hangjaival. Ragadjunk meg minden alkalmat a beszélgetésre. Tanuljunk hangosan. Ha nincs kihez beszélnünk, akkor társalogjunk önmagunkkal vagy a kabalababánkkal. Képzeljük el, hogy egy csecsemővel van dolgunk, akit meg kell tanítanunk beszélni. Tanulásunk célja a beszéd. Beszélni pedig csak akkor fogunk eszperantó nyelven, ha gyakoroljuk. **„Gyakorlat teszi a mestert”,** de aki nem gyakorol, abból nem lesz mester.

6 Hallgassunk rádiót, még akkor is, ha nem értjük!
Mielőtt bármelyik nyelv tanulásába komolyan beleke-zdenénk, keressünk a rádiókon egy állomást, mely a tanulandó nyelven sugároz műsort, és hallgassuk. A fülünket így hozzászoktatjuk az idegen nyelv hangjaihoz, és megtanulunk néhányat a leggyakrabban előforduló szavak közül. Ezekre később bátran támaszkodhatunk.

7 A nyelvtanulás fontossági sorrendje: hallgatás – beszéd – olvasás – írás

Ez azt jelenti, hogy ebben a sorrendben kell birtokba vennünk az idegen nyelv várát. A legfontosabb az, hogy hallgassuk az idegen nyelvet, és megértsük, amit rajta mondanak. Másodsorban nekünk is ki kell tudni fejezni gondolatainkat idegen nyelven. Az, hogy írni is tudjunk, csak negyedrangú feladat.

8 Mindent szituációhoz kell kapcsolni!

Amikor egy új szót tanulunk, legjobb, ha mindjárt mondatba foglaljuk. Ha például a *szék* szót tanuljuk, ne szégyelljük magunkat, és írjuk rá kis cédulákra, hogy „szék”. Ragasszuk rá ezeket a lakásban található összes székre. Ily módon soha sem fogjuk elfelejteni a *szék* szót, és ha idegen nyelven ezt halljuk, egyből felvillan előttünk a *seő* képe anélkül, hogy anyanyelvünkön eszünkbe jutna.

9 Küzdeni kell a káros hatások ellen. Ilyenek az unalom, az iskolás mondatszerkesztés és elemzés, nyelvtancentrikus szemlélet, a hagyományok stb. Rengetegen tanulnak nyelveket, de csak néhányan beszélnek őket. A többség úgy tanul, hogy megvásárol egy hagyományos nyelvkönyvet, bezárkózik a szobájába és megtanulja, hogy a *Székrenytről balra virágállvány áll*, de biztos, hogy abban a szobában nincs is virágállvány. Erre egyáltalán semmi szükség. Beszélgetéseink során többet fogjuk használni a *fene egye meg, elfelejtettem* kifejezést, mint a *virágállványt*, a *székrenyről* nem is beszélve. Nagyon fontos feladat tehát, hogy mi másként tanuljunk, mint a többség. Legyünk most kivételesen „menyesevikek”, mert sikert csak ők érnek el igazán, tehát nekünk hozzájuk kell tartoznunk.

10 Tankönyvön kívüli olvasmányok.

Ezek már a tanulás kezdeti szakaszában fontosak, de igazán nagy szerepet akkor kapnak, amikor már bent járunk az idegen nyelv erdejében. **Olvassunk minél többet!** Teljesen mindegy, hogy mit. Meséskönyvet, újságból politikai cikket, szótárt, lexikont, verseket, detektívregényt, novellát, színdarabot, anekdotákat és szakácskönyvet. Az idegenforgalmi prospektus szintén jó. Általános szabálynak fogadjuk el, hogy **egy oldalon kb. 10 ismeretlen szó lehet.** Ezeket ne keressük ki a szótárból, mert a **szótározás unalmas és eltompít bennünket.** Lomb Kató, a tizenhatnyelvű tolmács erről a következőket írja: Sokkal nagyobb

baj, ha elfizetlenedik kezünkben a sok megszakítástól a könyv, mint ha nem tudjuk meg, hogy kökény- vagy galagonyabokor mögül figyel-e a detektívfelügyelő a gyilkost.

Ha nyelvi csemegéket akarunk elsajátítani, akkor alkalmazhatjuk a **balkéz-jobbkéz módszert**. Ennek az a lényege, hogy megvásárolunk anyanyelvünkön egy modern regényt, amit lefordítottak a tanulandó nyelvre, esetünkben eszperantóra. Bal kezünkbe fogjuk az eredetit, jobb kezünkbe pedig a fordítást, és mondatról mondatra haladva összehasonlítjuk a kettőt. Az érdekesnek talált dolgokat ki is írhatjuk magunknak egy füzetbe. **Figyelem! Kezdők vigyázzanak!** Ebből a csemegéből egyszerre nem szabad sokat fogyasztani, mert könnyen megfekszi az ember gyomrát.

11 Nyelvi mikroklíma. Nagyban elősegíti tanulásunkat, ha megfelelő nyelvi környezetet alakítunk ki magunk körül.

Szobánk falára akasszunk jelmondatokat, különböző feliratokat, táblázatokat, egy-egy nehezen elsajátítható szót vagy kifejezést, hagyjunk az asztalon újságokat, könyveket, kapcsoljuk be a rádiót vagy lemezjátszót, és hallgassunk a megtanulandó nyelven valamit. Nagyon jó, ha vannak eszperantó hanglemezeink vagy magnószalagjaink. Ezekkel aláfesthetjük tanulásunkhoz a háttérret. És olvassunk minél többet (egyelőre anyanyelvünkön) az eszperantó irodalmáról illetve a nemzetközi nyelvel kapcsolatos valamennyi témáról.

12 Meghódítani a nyelvet!

A nyelv nagy vár, és ezt csak ravaszsággal és fortélyal lehet bevenni. Nézzük meg például, hogy miként hódítja meg a szerelmes ifjú a lányt. Hát úgy, hogy minden oldalról ostromolja. Moziba viszi, hangversenyre hívja, bálba megy vele, sétálnak a parkban... Így kell bánni a nyelvvel is. **Minden lehetséges oldalról bele kell csípni.** Olvasni, rádión hallgatni, „tévén” nézni, szinkronizálatlan filmet játszó moziba menni stb.

Figyelem! A fordítás nem jó módszer a tanulásban. A fordítás lehet a tanulásnak célja, de nem eszköze.

13 Az idő. Az idő zsarnok. Őt kell legyőznünk elsőként. Az alábbiakban közlök néhány fogást, amelyeknek segítségével könnyen elbánhatunk vele.

Elsősorban a holt időket kell kihasználnunk. Ilyen van a buszmegállóban, villamoson, vonaton és étteremben vagy az üzem,

illetve vállalat étkezdéjében. Ami egy pincér számára egy pillanat, az nekünk örökkévalóság, ezalatt pedig csodákat művelhetünk. A buszmegállóban lehet szavakat tanulni, az étkezdében pedig könyvet és újságot olvasni. Az is holt idő, amikor a cipőnket tisztítjuk, vagy amikor a fürdőszobában vagyunk. Ezt az időt úgy lehet kihasználni, illetve a tanulás javára fordítani, hogy a szavakat vagy az olvasmányt magnóra olvassuk és hagyjuk, hogy hadd duruzsoljon. Ugyanezt lehet tenni vasalás és főzés közben. Amíg kifózzuk a tésztát, addig a magnó elmondja nekünk mindazt, amit a szabad időben kellene elolvasnunk. Figyelemre méltó még a **tánczenei koktél módszer** is. Erről és másról bővebben munka közben hallhatunk.

13+1 Elsősorban önmagunkhoz legyünk szigorúak!

Megjegyzés: Az igazán intenzív nyelvtanulás (itt nem arra gondolok, hogy valaki három év alatt megtanul egy nyelvet) és a bolondok háza között nehéz meghúzni a határvonalat. Határ természetesen van. Jó, ha ezt is tudjuk.

Butaságot csinálsz, ha ezt az oldalt kihagyod!

Miután áttanulmányoztuk a nyelvtanulás szabályzatát, tudnunk kell még néhány dolgot a tankönyv szerkezetéről. Először is **ebben a tankönyvben nincsenek leckék.** Az anyag 30 napra van koncentrálva. Minden nap csak az aznapi táplálékot (7-8 oldalt) kell megemészteni. Második furcsasága a könyvnek abban rejlik, hogy „nyelvtan” címszó alatt **semmi sincs.** Ez azért lényeges, mert az emberek többsége fél a nyelvtantól, és nem szívesen kezd olyan dologba, amire félelemmel és ellenszenvvel gondol. Ez az út tehát számunkra nem járható. Mi egyszerűen a humor oldaláról fogjuk megközelíteni és megragadni a nyelv lényegét. Végezetül azt is tudnunk kell, hogy mire van még szükségünk ezen a tankönyvön kívül az eszperantó nyelv szupergyors elsajátításához.

1. Pechan Alfonz: **Eszperantó-magyar szótár**, ára 35,— Ft
2. Pechan Alfonz: **Magyar-eszperantó szótár**, ára 35,— Ft
3. Pechan Alfonz: **Eszperantó-magyar, magyar-eszperantó úti-szótár**, ára 33,— Ft
4. **Plena Vortaro de Esperanto** (Eszperantó-eszperantó szótár), Kapható a *Magyar Eszperantó Szövetség Tájékoztató és Kulturális Irodájában, Bp. Kenyérmező u. 2.*
5. Eszperantó folyóiratok: **Hungara Vivo**, kéthavonta megjelenő kulturális folyóirat, ára 8,— Ft; **Világ és nyelv**, havilap, ára 4,— Ft; kaphatók az újságárusoknál. Ezenkívül jó, ha minél több külföldi folyóiratot vásárolunk, melyek nálunk is kaphatók, illetve előfizethetők. Ezek és hasonló termékek (**könyvek**) beszerezhetők és előfizethetők a MESZ tájékoztató irodájában.
6. Nagyon fontos az is, hogy legyen ragasztónk, papírunk, konyhakésünk, színes ceruzánk, rajzszögünk, piszkafánk és más apróságunk. Ezekre a dolgokra kivétel nélkül szükség lesz a tanulás során.

ĈI TIĜ PAROLAS
RADIO VARSOVIO
EN ESPERANTO.....

BONAN VESPERON KARAJ
AŬSKULTANTOJ!.....

1 | *UNUA* *LUNDO* | *TAGO*

Néhány perc alatt elbánunk a fonetikával!

Az eszperantó nyelv fonetikus nyelv, ami annyit jelent, hogy mindent úgy kell kiejteni, ahogy írva van. Minden betűnek egy hang felel meg. Összesen 28 betű (hang) van. Ebből 5 magánhangzó, 1 félgangzó, és 22 mássalhangzó. Az alábbi „keresztrejtvényből” ez látható is.

A	B	C	Ĉ	D	E	F
G	Ĝ	H	Ĥ	I	J	Ĵ
K	L	M	N	O	P	R
S	Ŝ	T	U	Ŭ	V	Z

Magánhangzók: A, E, I, O, U

Ezek közül az *A* kiejtése tér el lényegesen a magyartól. Úgy ejtjük, mint a magyar *Á*-t, de nem olyan hosszan. Az eszperantó *E* a magyar *E* és *É* között „félúton” lévő hang, nem annyira széthúzott ajakkal kell ejteni, mint a magyarban. Próbáljuk meg a magyar *bele* szót egy kissé nyújtottan ejteni! Tilos az eszperantó *E* helyett jellegzetes magyar *É*-t ejteni. Tudnunk kell még, hogy az eszperantóban a magyarral ellentétben nincsenek rövid és hosszú magánhangzók.

Se ez, se az, vagyis: félhangzó Ű

Erről csak annyit kell tudnunk, hogy egyedül sohasem fordul elő. Mindig valamilyen más magánhangzóval szerepel együtt (ezért is hívjuk félhangzónak). Nem választható el sem beszédben, sem írásban. Rövid *u*-nak kell ejteni, mint a magyar *Európa* szóban. A következő szavakban találkozhatunk vele: *Eŭropo* – Európa, *hodiaŭ* – ma, *hieraŭ* – tegnap, *morgaŭ* – holnap, *antaŭ* – előtt, *ankaŭ* – is, szintén, *ankoraŭ* – még. Leggyakrabban az *A* és *E* magánhangzókkal fordul elő, de szerepelhet *O*-val is, *poŭpo* – tat (hajóé).

Mássalhangzók

Majdnem mindent úgy ejtünk, mint a magyarban. Őt „kalapos” betű van, aminek a kiejtése a következő:

Ĉ – magyar *cs*, *ĉokolado* – csokoládé

Ĝ – *dzs*, mint a lándzsa szóban, *ĝangalo* – dzsungel

Ĥ – megfelel a német *ch*-nak vagy a magyar *h*-nak az *ihlet* szóban. **Figyelem!** Fontos különbséget tenni a *H* és *Ĥ* között. *Horo* – óra, *ĥoro* – kórus. A *ĥ* mássalhangzót úgy is ejthetjük, hogy egy egészen gyenge „k” hangot ejtünk a *H* előtt.

Ĵ – magyar *zs*, *ĵurnalo* – hírlap, újság, napilap

Ŝ – magyar *s*, *ŝalo* – sál, *ŝako* – sakk, *ŝi* – ő (nőnemben).

Nem „kalapos” betű az *S*, de meg kell róla említeni, hogy úgy ejtjük, mint a magyar *sz*-et. *Esperanto* – eszperantó. Ezzel az űgy le is van zárva.

A többi betű kiejtése megegyezik a magyarral. Ezeket nem is tárgyaljuk. Ennyit kell tudnunk a kiejtésről. Ha mindezt elsajátítottuk, akkor nyugodtan adhatunk magunknak egy ötöst, mert nagy munkát végeztünk. Gondoljunk csak az angolra, japánra vagy a kínaira! 15 perc esetleg csak arra lenne elegendő, hogy megtanuljunk 3–4 szót, de nem az egész hangtant. Az eszperantó nyelvnek többek között ez az egyik nagy előnye. Pihenni azért még nem kell, mert itt van például a:

Hangsúly

Minden nyelvben van, tehát nekünk is kell vele foglalkozni. Az eszperantóban mindig az utolsó előtti szótagra esik. Ez alól nincs kivétel. Az egyszótagú szavak hangsúlytalanok.

Néhány példa a helyes hangsúlyozásra.

1. *Ekonomio de Hungario* (Magyarország gazdasága)
Az *i* hangot mindkét szóban kissé megnyújtva ejtjük, mert utána magánhangzó következik.
2. *Amo* – szerelem, *mano* – kéz
Itt pedig az *a*-t kell mindkét szóban kissé nyújtottan ejteni, mert utána csak egy mássalhangzó következik.
3. *Esperanto* – eszperantó, *lando* – ország, *mondo* – világ, *ĉambro* – terem. Ha két vagy több mássalhangzó áll a hangsúlyos magánhangzó után, akkor nem nyújtjuk meg, hanem röviden és erősen ejtjük.

Esperanto a rádióban

Számos rádióállomás sugároz eszperantó nyelven műsort. Ezt kitűnően fel tudjuk használni tanulásunk során. Tanár hiányában a kiejtést is ezen keresztül tudjuk a leggyorsabban és legjobban elsajátítani. **A rádió a legjobb professzor, ám ezt nem sokan tudják.** Tanulmányozzuk át az alábbi összeállítást, és tudni fogjuk, hogy melyik rádióállomás mikor, milyen hullámon ad eszperantó nyelvű műsort. Az eszperantó kiejtési szabályait már ezen a szövegen is tudjuk érvényesíteni. Olvassuk el hangosan is! Próbáljuk kitalálni egyes szavak jelentését! Nyomozzuk ki, hogy milyen végződésekkel találkozunk!

Esperanto en radio

Ĉiutage:

06,00–06,30 – Warszawa (Pollando) 41 m, 49 m, 200 m (1502 kc/s);

16,30–17,00 – Warszawa, 31 m, 41 m,

22,00–23,00 – Warszawa, 49 m, 200 m.

Ĉiuj horoj laŭ MET

Lunde:

00,45–01,00 – Rio de Janeiro (Brazilio), 441 m (680 kHz), 92,30 m, 60,30 m;

- 06,00–06,30 – Warszawa: „Esperanto Ekspreso” (ripeto en pli longa versio);
 13,20–13,30 – Bern (Svislando), 31,46 m, 48,66 m, 75,28 m; parolas D-ro A. Bauer;
 16,30–17,00 – Warszawa: Komentario aŭ noto de la tago;
 22,30–23,00 – Warszawa: koncerto kun boneziroj;
 23,45–24,00 – Valencia (Hispanujo), 278 m;

Marde:

- 06,00–06,30 – Warszawa: Komentario; „Koncerto kun bondeziroj” (ripeto);
 16,00– Warszawa, 49 m, 200 m, Esperanto anguleto en la svedlingva programo;
 16,30–17,00–Warszawa: komentario;
 22,30–23,00–Warszawa: „Pri kio oni parolas en Pollando? ”, „El la vivo de Pola Esperanto–Asocio”.

Merkrede:

- 06,00–06,30 – Warszawa: „El la vivo de PEA”; „Pri kio oni parolas en Pollando? ” (ripeto);
 13,20–13,30 – Bern, parolas Claude Gacond: ondoj kiel lunde;
 14,00–14,15 – Wien (Aŭstrujo), 203,4 m, (1475 kHz): nur ĉiun kvaran merkredon;
 16,30–17,00 – Warszawa: komentario;
 16,30– – Warszawa, 31 m, 41 m, 49 m, 200 m, Esperanto anguleto en la dana programo. Ripeto je la 20, 30;
 21,45–22,00 – Sabadell (Hispanujo) 203 m, (1475 kc/s); informoj kaj kurso;
 22,30–23,00 – Warszawa: scienco-teknikaj temoj.

Ĵaŭde:

- 00,05–00,30 – Bilbao (Hispanujo), 212 m.
 06,00–06,30 – Warszawa: komentario; ripeto de la merkreda vespera programo;
 16,30–17,00 – Warszawa: komentario;
 22,30–23,00 – Warszawa: „Leterkesto”;
 22,45–22,55 – Bern, 31,46 m, 48,66 m, 75,28 m, ripeto de la lunda elsendo.

Vendrede:

- 06,00–06,30 – Warszawa: komentario; „Leterkesto” (ripeto);
 16,30–17,00 – Warszawa: komentario;

- 21,00–21,30 – Peking (Ĉinujo), 30,4 m, 39,4 m, 42,4 m, 45,3 m:
informoj kaj muziko;
22,30–23,00 – Warszawa: „Nevidantaj esperantistoj pri si mem“,
kulturaj programoj;
22,35–23,00 – Tallin (Estonio), 290 m, 49,3 m (ĉiun antaŭlastan
vendredon de monato).

Sabate:

- 00,05–00,30 – Zagreb (Jugoslavio), 264,7 m;
06,00–06,30 – Warszawa: Ripeto de la vespera programo:
16,30–17,00 – Warszawa: „Panoramo de internaciaj eventoj“;
17,45–17,55 – Wien, 49 m;
19,30–20,00 – Rio de Janeiro, 375 m (800 kHz), 25,10 m;
21,00–21,30 – Peking, kiel vendrede;
22,30–23,00 – Warszawa: „La semajno en Pollando“;
22,45–22,55 – Bern: ripeto de la merkreda elsendo; ondoj kiel
ĵaŭde;
23,00–23,40 – Rio de Janeiro, 214 m;

Dimanĉe:

- 06,00–06,30 – Warszawa: „La semajno en Pollando“ (ripeto en pli
longa versio);
06,45–06,55 – Wien, 25 m, 42 m, 49 m, ripeto de la sabata prog-
ramo;
11,50–12,00 – Natal (Brazilio), 236 m;
16,30–17,00 – Warszawa: „Panoramo de internaciaj eventoj“;
(ripeto);
21,00–21,20 – Roma (Italujo) 30,90 m, 41,24 m, 50,08 m. La
unua parto de la elsendo estas dediĉata al „Novaĵoj
el Italujo“ (kaj de tempo al tempo al „Leterkesto“),
la dua parto al „Kuriero de Esperanto“.
21,00– Warszawa: 41 m, 49 m, Esperanto-anguleto en la
danlingva programo;
22,00– Warszawa: 31 m, 41 m, 49 m, Esperanto-anguleto
en la germanlingva programo;
22,30–23,00 – Warszawa: „Esperanto-ekspreso“.

Noto: Warszawa elsendas ĉiutage je la 16,30 kaj 22,30 (escepte de
dimanĉoj) sciigojn el la mondo kaj el la lando .

Szavak – Vortoj

Ellenőrizzük az alább megadott szavak segítségével, hogy helyesen értettük-e meg a szöveget. Tanuljuk meg valamennyit!

<i>ĉiutage</i>	naponta	<i>en</i>	-ban, -ben
<i>lunde</i>	hétfőn	<i>en Pollando</i>	Lengyelországban
<i>marde</i>	kedden	<i>vivo</i>	élet
<i>merkrede</i>	szerdán	<i>ondoj</i>	hullámok
<i>ĵaŭde</i>	csütörtökön	<i>nur</i>	csak
<i>vendrede</i>	pénteken	<i>ripeto</i>	ismétlés
<i>sabate</i>	szombaton	<i>kurso</i>	tanfolyam
<i>dimanĉe</i>	vasárnap	<i>vespera</i>	esti
<i>noto</i>	jegyzet, megjegyzés	<i>leterkesto</i>	levelesiáda
<i>parolas</i>	beszél	<i>elsendo</i>	adás
<i>tago</i>	nap	<i>evento</i>	esemény
<i>semajno</i>	hét	<i>kaj</i>	és
<i>monato</i>	hónap	<i>lando</i>	ország
<i>bondeziro</i>	jókívánság	<i>mondo</i>	világ
<i>kun</i>	-val, -vel	<i>novaĵoj</i>	újdságok, újsá- gok, friss hírek
<i>pri</i>	-ról, -ről	<i>el Itaiujo</i>	Olaszországból
<i>kio?</i>	mi? micsoda?	<i>danlingva</i>	dánnyelvű
<i>pri kio?</i>	miről?		

Többet ötletességgel, mint magolással!

A nyelvtan szabályaival való megismerkedés nem teszi annyira próbára a felnőtt agyat, mint a szókincs elsajátítása. Ez a szabály érvényes minden nyelvre. A szótanulás fantasztikus energiát követel. Még akkor is kínoz bennünket bizonyos szavak nem ismerete, ha a nyelv magvát (nyelvtani rendszerét) már egyetemi szinten ismerjük. Mit lehet hát tenni? Mindenekelőtt fontos, hogy agyunkat csak olyannal terheljük, amivel érdemes. **Nem kell vesződni olyan szavak tanulásával, melyek maguktól másznak az ember fejébe.** Ilyenek a tárgyak nevei. Mekkora követ gördítettünk el fejlődésünk útjából, ha nem kell fárasztanunk magunkat száraz főnevek bemagolásával!

A befektetett munka többszörösen térül meg, ha elkészítjük a következő segédeszközöket. Kis papírszalagra, cédulára írjuk rá a környezetünkben található valamennyi dolog, tárgy nevét. Írhatjuk írógéppel, kézzel, sőt „milliomosok” még ROTEX-szalagból is elkészíthetjük. Mindenki saját esztétikai érzéke szerint végezze ezt a feladatot. A mindenkori helyi viszonyok határozzák meg, hogy milyen szavakat írunk és milyen nagy papírra. Az így elkészített cédulákat ráragasztjuk a megfelelő bútorokra, ajtóra, stb. Vegyük figyelembe, hogy olyan helyre ragasszunk, ahová sokat szoktunk nézni. Biztos, hogy tízszeri ajtócsukás után már tudni fogjuk mit jelent az ajtó (*pordo*), és ha a kalapács nyelére ráírjuk, hogy *martelo*, akkor egy csapásra két legyet ütöttünk, mert a kalapácsról logikai úton eljuthatunk a kalapálásig (*martelado*), sőt még a kalapácsvetésig is (*martelfetado*).

A módszernek egyetlen hátránya (egy kicsit munkaigényes) és számtalan előnye van. Kielégíti a szituációhoz kapcsolás követelményét, mások számára is hasznosítható, biztosítva van az állandó ismétlés, egyik elemét képezi a nyelvi mikroklímának, lélektanilag nagyon előnyös, mert az anyanyelv használata nélkül tudatosítja bennünk az illető tárgy fogalmát.

Íme néhány létfontosságú tárgy neve, és máris kezdhethetjük a ragasztást:

muro – fal, *planko* – padló, *plafono* – mennyezet, *pordo* – ajtó, *šranko* – szekrény, *libro* – könyv, *librošranko* – könyvszekrény, *lito* – ágy, *tablo* – asztal, *skribotablo* – íróasztal, *lampo* – lámpa, *staranta lampo* – állólámpa, *seĝo* – szék, *fote'lo* – fotel, *breto* – polc, *librobreto* – könyvespolc, *vazo* – váza, *televidilo* – televízió, *radio* – rádió, *tapiŝo* – szőnyeg, *murtapiŝo* – faliszőnyeg, *kurteno* – függöny, *forno* – kályha, *bildo* – kép, *kuseno* – párna, *kovrilo* – takaró, *fenestro* – ablak, *fenestrovitro* – ablaküveg, *sojlo* – küszöb, *klinko* – kilincs.

1

*Vigyázzunk rá,
hogy barkácsolás közben
ne tegyük tönkre a bútorokat!*